

повноважень і відповідальності влади при формуванні доходної частини місцевих бюджетів у законі; підвищення контролю при сплаті та використанні доходів місцевих бюджетів; пошук альтернативних джерел наповнення доходної частини бюджетів фінансовими ресурсами; чітке розмежування повноважень між органами центральної влади та місцевого самоврядування.

Список використаних джерел

1. Кир'язова Т.О. Формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації // Наукові підходи у реформуванні сучасної економічної системи: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції економічного спрямування. – Тернопіль, 2017. – С.88-90.
2. Місцеві бюджети: експерти підбили перші підсумки 2017 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://decentralization.gov.ua/news/8053>.
3. Звіт про результати аналізу формування та використання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам у 2016–2017 роках [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.as-rada.gov.ua/doccatalog/document/16756589/Zvit_11-1_2018.pdf.
4. Онищенко С. В. Бюджетна децентралізація: особливості запровадження, проблеми та перспективи / С. В. Онищенко. // Фінанси, облік та банки. – 2016. – С. 150 – 152.

УДК 366.14

Кир'язова Т.О.,

к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів ОНЕУ

Стефанець І.М.,

студентка 41 групи, фінансового – економічного факультету

Одеський національний економічний університет

Проблеми виконання державного бюджету за видатками

Виконання бюджетів є центральною стадією бюджетного процесу. Від рівня організації та результативності виконання бюджету залежать якісні

показники соціально-економічного розвитку країни, ефективність реалізації стратегічних засад бюджетної політики держави.

В сучасних умовах ринкових реформувань система управління видатками державного бюджету України є недосконалою, про це свідчать: збільшення витрат на обслуговування державного зовнішнього та внутрішнього боргу, невиконання намічених стратегічних і тактичних завдань, зниження рівня та якості життя населення. Процес управління видатками бюджету ускладнюють: політична нестабільність, загроза суверенітету і територіальної цілісності країни, дисбаланси фінансової системи, відсутність зростання реального ВВП, волатильність курсової політики та інше.

Основними проблемами щодо змін в обсягах бюджетних видатків є істотне зростання державного боргу України (в 2017 році порівняно з 2014 роком загальний державний борг зріс на 1 041 110,4 млн.грн.), високі валютні ризики зовнішньої заборгованості, посилення тиску боргових виплат на державні фінанси [1]. Так у наслідок великого боргового навантаження, накопиченого за попередні роки, видатки державного бюджету з обслуговування державного боргу зросли у 1,5 рази. А це у свою чергу потребує вжиття активних заходів у сфері макроекономічної політики, спрямованих на зменшення боргового навантаження. Також до проблем системи видатків державного бюджету України можна віднести:

- недовиконання по всіх статтях видатків,(у 2014 році – на 42 216,6 млн. грн, 2015 – 42 216,6 млн. грн , 2016 – 68 468,6 млн. грн, 2017 – 45 978,7 млн. грн), що загострює питання їх оптимізації [1];

- неузгодженість бюджетної резолюції з завданнями стимулювання економічного зростання. Протягом багатьох років обсяг централізованих капітальних вкладень залишається недостатнім, коли пріоритетними вважаються державні програми у соціальній сфері – розвиток освіти, охорони здоров'я, оборони та соціально-культурної інфраструктури регіонів. Така “соціальна” спрямованість бюджетних інвестицій залишає невирішеною

проблему оновлення основних фондів, рівень зносу яких є критичним і загрожує техногенній безпеці країни;

- прояви соціальної незахищеності та бідності працівників бюджетної сфери. Незважаючи на те, що видатки на соціальне забезпечення (оплата праці, соціальні допомоги) займають значну частку державного бюджету, їх рівень зростає повільніше, ніж ціни на товари і послуги, а також темп інфляції;

- неефективна політика витрачання бюджетних коштів. Відсутність належного регулювання щодо витрачання коштів призводить до того, що досить часто трапляються випадки, коли на фоні затримок з фінансуванням захищених видатків бюджету окремі державні структури здійснюють закупівлю товарів розкоші;

- проблеми у запровадженні програмно-цільового методу виконання бюджету та велика кількість бюджетних програм (у 2015 році фінансувалося 458 програм, у 2016 – 472, у 2017 – 487, а в 2018 році – 481 програма) [2];

- відсутність ефективної системи контролю за витрачанням бюджетних коштів. Попри проведення реформ у системі державного контролю за витрачанням бюджетних коштів, кардинально поліпшити ситуацію не вдалося.

Державні видатки є інструментом забезпечення справедливого розподілу державних благ із метою досягнення граничного рівня добробуту для кожного громадянина. Проте, ефективність видатків зумовлена більше їхньою структурою, ніж обсягами, яка визначається важливістю заходів, що фінансуються з бюджету, для забезпечення розвитку суспільства. Обсяг і структура державних видатків залежать від багатьох факторів. Насамперед вони визначаються обсягом ВВП країни, обсягом доходів держави, неподаткових надходжень до бюджету та інших факторів.

З метою усунення зазначених проблем, основними напрями удосконалення виконання державного бюджету за видатками мають бути: забезпечення більшої прозорості видаткової частини державного бюджету;

формування окремих бюджетів – стратегічного та поточного, що базується на використанні різних методологічних підходів; вдосконалення програмно-цільового методу, у тому числі необхідним є встановлення прямого зв'язку між формуванням видатків і досягненням конкретних результатів по бюджетним програмам; трансформація системи державних видатків у контексті стимулювання економічного зростання. Збільшення частки економічних видатків сприятиме нарощенню обсягів виробництва, і як наслідок, забезпечить збільшення доходної частини бюджетів.

Отже, удосконалення системи бюджетних видатків є об'єктивно необхідною умовою та підґрунтям реалізації комплексу економічних реформ в країні. Реалії економічного сьогодення вимагають використання сукупності виважених форм, методів і принципів перерозподілу видатків між рівнями бюджетної системи, економічними характеристиками операцій тощо з метою посилення ефективності виконання функцій і завдань держави та забезпечення її сталого соціально-економічного розвитку. При цьому структура видатків має віддзеркалювати стратегію трансформації економічних відносин і базуватися на оцінці впливу державних рішень на майбутній розвиток країни.

Список використаних джерел:

1. Сайт Міністерства фінансів України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://index.minfin.com.ua>
2. Аналітичний портал – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua>
3. Сайт Державної казначейської служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>